

HET **NEDERLANDS INSTITUUT VAN PSYCHOLOGEN** IS DE GROOTSTE BEROEPSVERENIGING VAN PSYCHOLOGEN, HOUDT DE ONTWIKKELING VAN HET VAKGEBIED IN HET OOG EN BEHARTIGT DE BELANGEN VAN PSYCHOLOGEN DOOR TE ZORGEN DAT ZIJ GEHOORD EN GEZIEN WORDEN BIJ ALLE PARTIJEN DIE ERTOE DOEN. IEDERE MAAND LEGGEN WE VERSCHILLENDE BETROKKEN NIP-LEDEN EN NIP-MEDEWERKERS EEN VRAAG VOOR: **WAT HOUDT U ZOAL BEZIG EN WAT MERKT U VAN HET NIP?** EEN KIJKJE IN ONS BREDE EN DIVERSE VAK!

“Privacy en beroepsgeheim zou in ECD-systemen ingebakken moeten zijn”

Psychologen in de zorg werken steeds meer met een Elektronisch Cliënten Dossier (ECD). In de praktijk bieden veel ECD-systemen een te ruime toegang tot dossiers. Het verstrekken en delen van psychologische gegevens mag niet onbeperkt. De inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018 heeft voor veel vragen en ongerustheid in het veld gezorgd. Reden voor het NIP om psychologen in de zorg te ondersteunen met de 'Handreiking omgaan met ECD in de zorg'.

Rosalinde Visser, senior beleidsmedewerker Ethiek van het NIP, schreef de handreiking, mede op basis van de input van een werkgroep met leden van verschillende secties. Het grootste knelpunt van ECD-systemen is volgens Rosalinde dat psychologen dossiers niet kunnen indelen of gedeeltelijk afschermen. "Het is belangrijk dat behandelaars onderscheid kunnen maken tussen gegevens die betrekking hebben op de verschillende personen die zij spreken. Psychologen voeren gesprekken met zowel ouders als minderjarigen of met gescheiden ouders afzonderlijk. Zij moeten de vertrouwelijkheid van de gegevens van iedere persoon afzonderlijk kunnen waarborgen. Dat schrijven de WGBO en de Beroepscode ook voor."

Beperkt gegevens delen met team

Het ECD biedt ook ruimte aan medebehandelaars en teamleden om gegevens met elkaar delen. Dan wil je alleen die gegevens delen, die je van elkaar nodig hebt om je taak goed uit te kunnen voeren. Het beroepsgeheim geldt dus niet alleen ten opzichte van de buitenwereld, maar ook tussen zorgverleners onderling.

Cliënt ziet teveel bij inzage

"De cliënt mag ook niet alle informatie uit het dossier inzien", stelt Rosalinde vast. "Je wilt niet dat een kind van gescheiden ouders het dossier van de behandeling in zijn jeugd inziet en daar privacygevoelige informatie over de ouders leest. Bijvoorbeeld dat de relatie tussen ouders al tijdens de zwangerschap niet goed was en dat zij in een

vechtscheiding waren beland." Dat geldt ook voor de ouders onderling, voegt Rosalinde toe. "Je moet voorkomen dat ex-partners in het dossier lezen waarvan zij elkaar over en weer beschuldigen in gesprekken met de psycholoog."

Rosalinde vindt het mooi dat de techniek de client steeds meer mogelijkheden tot eigen regie biedt, bijvoorbeeld door rechtstreekse (real time) inzage, maar het beschermen van privacy en beroepsgeheim zou in de online systemen ingebakken moeten zijn. "En het blijft natuurlijk van groot belang om het dossier op zo'n manier te schrijven dat je je er altijd van bewust bent dat de cliënt met je meeleeft!"

MINISYMPOSIUM 20 JUNI

Op 20 juni organiseert het NIP een gratis minisymposium voor leden over het veilig omgaan met digitale gegevens in de zorg. Rosalinde Visser vertelt meer over het hoe en waarom van het beroepsgeheim. Marcel Heldoorn, manager digitale zorg van de Patiëntenfederatie Nederland, geeft een lezing over de nieuwe ontwikkelingen van de Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO) en het patiëntgeheim. Henk Geertsema, oud-voorzitter van de Bestuurscommissie Ethische Zaken, spreekt over de autonomie en zelfbeschikking van de client. *Meld u aan via psynip.nl/agenda*

Feestelijke lancering *Psychologie in de Boardroom*

vlnr: René Ravenhorst, Paul Kop, Cora Reijerse

Drie leden van de sectie Arbeid en Organisatie (waarvan twee bestuursleden) hebben hun psychologiekennis gebundeld in het boek *Psychologie in de Boardroom*. Op 17 mei jl. werd het boek gepresenteerd.

Het NIP is trots dat de NIP-leden zich hebben ingezet voor het maatschappelijk delen van belangrijke vakkennis uit de psychologie. Met een feestelijke lancering zette het NIP de auteurs Cora Reijerse, Paul Kop en René Ravenhorst in het zonnetje.

Nelly Altenburg verzorgde tijdens de lancering een lezing over toezichthouden in de toekomst. Nelly is een zeer ervaren toezichthouder en bestuurder in de pensioensector, de zorgsector en in het bedrijfsleven. Ook heeft Nelly zich jarenlang ingezet als vice-voorzitter van het NIP en stond zij aan de wieg van het eerste hoofdlijnenakkoord ggz met VWS.

Nelly ziet het toezichthouderschap veranderen. Vroeger hadden toezichthouders vooral een financiële focus. Tegenwoordig spelen elementen als board dynamics, governance als fenomeen en maatschappelijk verantwoord ondernemen een steeds belangrijker rol. De wereld vraagt om transparantie en het gedrag van bestuurders en toezichthouders is steeds zichtbaarder. Mede op aangeven van de diverse Governance-codes maken meer en meer toezichthouders gebruik van een expliciete visie op toezicht en vinden meer evaluaties plaats, zowel intern als onder externe begeleiding. Een goede ontwikkeling waarin de psychologie een belangrijke rol kan spelen.

OVER HET BOEK

De toezichthouder houdt toezicht, de bestuurder bestuurt. Deze tweedeling is voelbaar aan verandering onderhevig. De psychologie kan in de boardroom helpen om deze dynamiek te begrijpen en te hanteren. Het boek *Psychologie in de Boardroom* geeft inzicht in gedrag en cultuur in de boardroom, in de onderlinge relaties, in de kwaliteit van besluitvorming en de gezamenlijke betekenisgeving door de toezichthouders aan het toezicht werk. Lees meer of kijk op psychologieindeboardroom.nl

VACATURE

**ALTIJD AL
INVLOED WILLEN
UITOEFENEN
OP HET WERK-
VELD VAN DE
OUDEREN-
PSYCHOLOGIE?**

Het NIP zoekt per september 2019 een enthousiaste kandidaat voor de functie van:

Voorzitter sectie Ouderenpsychologie NIP

Bent u in staat is om verbindend op te treden, heeft u gevoel voor politieke verhoudingen en voor de maatschappelijke omgeving van de psychologiebeoefening? Kunt u een lange termijnvisie ontwikkelen en heeft u doorzettingsvermogen bij het vertalen naar concrete doelen en strategieën? Dan bent u misschien de geschikte kandidaat!

De sectie zoekt een nieuwe voorzitter die vooraan wil staan bij het ontwikkelen van zijn of haar beroep, iemand die inspireert door een actieve en enthousiaste inbreng en nieuw elan durft te brengen. Reageer via psynip.nl/ouderenpsychologie

MANIFEST 1001 KRITIEKE DAGEN

WERKERVARINGSPLEKKEN

TASKFORCE PRIVACY

VISITATIE

DE WERKDAG VAN...

Marloes Heijnen

senior gedragsdeskundige bij de Autoriteit Consument en Markt

Mijn werkdag begint na een kort fietsritje naar het centrum van Den Haag waar de Autoriteit Consument en Markt is gevestigd. De ACM is een toezichthouder met als missie goedwerkende markten voor mensen en bedrijven en ziet toe op eerlijke concurrentie, komt op voor consumentenbelangen en reguleert markten waar weinig concurrentie is. Waar problemen zich voordoen richt de ACM zich op het effectief en duurzaam veranderen van gedrag. Hierbij wordt steeds vaker kennis van psychologie en gedragskunde ingezet.

Bij de ACM houd ik me samen met een team van gedragsdeskundigen [foto] uit verschillende afdelingen bezig alles met wat te maken heeft met gedrag: Hoe kunnen we consumenten weerbaarder maken met inzichten uit de psychologie? En hoe kunnen we bestaande interventies, zoals boetes, effectiever inzetten met hulp van gedragsinzichten? Hiervoor draaien we mee in bestaande projecten en geven advies over passende interventies.

We investeren daarnaast ook actief in het vergroten van ons inzicht in gedrag van bedrijven. Dit doen we door middel van (sociaal wetenschappelijk) onderzoek naar verschillende thema's zoals nalevingsgedrag, keuzegedrag van online consumenten en de (compliance) cultuur. Op elk van die thema's zoeken we verbinding met de buitenwereld, zoals relevante wetenschappers op universiteiten om efficiënt gebruik te maken van beschikbare specialistische kennis. We kijken hierbij bijvoorbeeld naar factoren die naleving bevorderen en hoe we relaties met bedrijven kunnen onderhouden. Ook voeren we - afhankelijk van het thema - experimenten uit. We zoeken dus altijd naar mogelijkheden om kennis te delen en op te halen.

Mijn week bestaat uit het coördineren van een groot project over compliance binnen bedrijven, waarvan ik de onderzoeksopzet bespreek met het team en de planning doorneem met een onderzoeksbureau. Een andere week doe ik veldwerk en zit ik bij een bedrijf om diepte-interviews en surveys af te nemen. Ook zit ik bij het bestuur aan tafel om mee te denken over hoe gedragskunde kan bijdragen aan het halen van interne doelstellingen van de ACM.

Een aantal leden van het gedragsnetwerk van de ACM. Vlnr: Loet van Stekelenburg, Ruth Gonschorrek, Maartje Brouwers, Anouk van Herwijnen, Mareille de Bloois, Judith Roumen, Marloes Heijnen en Jessanne Mastrop

Het is een dynamische omgeving met veel vrijheid om initiatief te tonen en bij te dragen aan de effectiviteit en innovatie van het toezicht. Het is leuk en leerzaam om multidisciplinair samen te werken, dus niet alleen met gedragswetenschappers, maar ook met juristen en economen. Het werk is daarmee niet alleen concreet en gevarieerd, maar kijkt vanuit de psychologie ook naar alle typen gedrag. Al met al is het lastig om één dag specifiek te beschrijven, want geen dag is hetzelfde! Een vast terugkerend onderdeel is in ieder geval mijn dagelijkse koffie in Tartufo, de bar van de ACM. Meestal als onderdeel van de weekstart van een project, dus een prettige combinatie van nut en noodzaak.

Psychologen werken overal in de maatschappij: in de gezondheidszorg, het onderwijs en de wetenschap, maar ook bij bedrijven en de overheid. Hoe ziet een werkdag eruit bij collega's? In de rubriek De werkdag van geven vakgenoten een kijkje achter de schermen.

KEN JIJ DE ACTIEVE LEDEN VAN HET NIP AL?

Psychologen krijgen samen meer voor elkaar. Samen maken we ons sterk voor het vak en voor elkaar. Als actief lid kun je invloed uitoefenen op de ontwikkeling van je vakgebied vanuit jouw praktijkervaring. En zo je stempel drukken op het mooie vak psychologie.

Het NIP is trots op de actieve leden en zet daarom acht boegbeelden in het zonnetje. Je komt ze tegen op banieren bij congressen, op banners op de website en op social media. Laat je inspireren door de verhalen van Amy, Bart, Esther, Maud, Anna, Seline, Marga en Narish. Zij maken het verschil. En hebben impact op de psychologie.

Maak kennis met de beïnvloeders van het NIP!

Esther Westenberg was actief in de klankbordgroep CAO GGZ. 'Met de klankbordgroep hebben we de psychologie beter kunnen

positioneren. Ook zat ik voor het NIP bij het ministerie om onze stem te laten horen voor psychologen in Nederland.' Lees het verhaal van Esther op psynip.nl/wordactief en laat je door haar inspireren!

Iedere bijdrage, klein of groot, is waardevol

Je kunt op verschillende manieren een bijdrage leveren als actief NIP-lid. Lees bijvoorbeeld een keer mee met een richtlijn die we ontwikkelen. Je kunt meehelpen om een congres of bijeenkomst te organiseren. Of je kunt actief deel uitmaken van een werkgroep, commissie of sectiebestuur. Hoeveel, hoe vaak en hoe intensief je actief wilt zijn voor de vereniging bepaal je helemaal zelf!

GEEF BLIJK VAN VERTROUWEN MET DE NIP-VISITATIE

De Raad van Volksgezondheid en Samenleving (RVS) bracht in mei het rapport *'Blijk van Vertrouwen. Anders verantwoord voor goede zorg'* uit. Volgens RVS moet verantwoord fundamenteel anders. Het vertrekpunt moet niet degene zijn die verantwoording vraagt, maar degene die verantwoording aflegt.

Het NIP onderschrijft het advies: meer ruimte voor de professionele autonomie en acceptatie van de Beroepscode als uitgangspunt voor verantwoording. De nieuwe praktijk van verantwoording vraagt daarmee iets van zorgverleners, bestuurders én toezichthouders. Volgens de Raad moeten zorgverleners instrumenten inzetten als *teamreflectie, visitatie en het benutten*

van feedback van externe partijen als toezichthouders. Het vraagt van bestuurders dat zij investeren in een cultuur van leren en verbeteren en van interne toezichthouders dat zij bestuurders actiever bevragen op hun eigen inrichting van het verantwoord.

NIP-visitatie

Het NIP ondersteunt psychologen graag om verantwoorde zorg te leveren en een goed zorgprofessional te zijn met het NIP-visitatietraject. Naast verantwoording is dit instrument gericht op voortdurend leren en verbeteren. Los van uw persoonlijk groei, levert visitatie ook een financieel voordeel op. De vier grote zorgverzekeraars waarderen een visitatiecertificaat met een tariefopslag. Meld u direct aan via psynip.nl/visitatie.